

ROLEX

MICHELSSEN
 ÚRSMÍÐIR SÍÐAN 1909
 Laugavegur 15 - 101 Reykjavík - 511 1900 - www.sviss.is

MARKAÐURINN

Göngum hreint til verks!
GUÐJÓNÓ
 VISTVÆN PRENTSMÍÐJA
 Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Sögurnar... tölurnar... fólkíð...

Miðvikudagur 17. mars 2009 – 11. tölublað – 5. árgangur

Veffang: visir.is – Sími: 512 5000 **visir**

Sparisjóðir vilja samruna:
 Óska eftir 25 milljörðum króna

Skuggabankastjórnin:
 Tími kominn á lækkun stýrivaxta

Helgi Magnússon:
 Grænir sprotar efnahagsbatans

Róm fram yfir Reykjavík

„Í árslok verðum við í stöðu til að fjármagna okkur sem ríki og Seðlabanki Evrópu stendur að baki bankakerfi okkar,“ sagði Brian Lenihan, fjármálaráðherra Írlands, í viðtali við Bloomberg í gær.

Hann býst við að kjósendur verði fylgjandi Lissabon-sáttmála Evrópusambandsins í annarri þjóðaratkvæðagreiðslu um hann síðar á árinu komandi. Sáttmálanum var hafnað í kosningu í júní síðastliðnum. Lenihan segir efnahagsþrengingarnar auka á stuðning Íra við Evrópusambandið, um leið og hafnað verði einangrunarstefnu eftir fall íslenska hagkerfisins.

„Stjórnmalaskýrendur segja margir að næst standi valið á milli Rómars eða Reykjavíkur,“ sagði Lenihan í viðtali við sjónvarpsstöðina Bloomberg í gær. „Flestir kjósa Róm.“

Skóðanakönnun sem birt var í Irish Independent í febrúarlok sýndi að 46 prósent studdu Lissabon-sáttmálann, en 27 prósent voru á móti.

Átta mál frá FME í rannsókn

Alls hefur Fjármálaeftirlitið (FME) vísað átta málum til frekari rannsóknar hjá sérstökum saksóknara, samkvæmt svari FME til fréttastofu Stöðvar 2 og Vísis. Þar af tengjast fimm mál lífeyrissjóðum sem eru í rekstri og eignastýringu Landsbankans.

Jónas Fr. Jónsson, fyrrverandi forstjóri FME, sagðist í viðtali við Markaðinn laust eftir mánadámótin eiga von á að mál færu að berast til lögreglu fljótlega, enda hefði rannsókn mála hjá FME hafist þegar við fall bankanna.

HELST Í ÚTLÖNDUM

Samdráttur hjá Nokia | Finnski farsímarisinn Nokia ætlar að segja upp um 2.000 manns fram til loka næsta árs vegna samdráttar en efnahagskreppan hefur valdið því að farsímar renna ekki lengur út sem heitar lummur.

Óvænt hamarshögg | Nýbyggingar jukust um 22 prósent í Bandaríkjunum í febrúar, samkvæmt tölum viðskiptaráðuneytisins þar í landi sem birtar voru í gær. Tölurnar komu á óvart en mörg ár eru síðan jafn tíðindalítið hefur verið í bygginga- og fasteignageiranum vestra.

Reiður bankastjóri | Ben Bernanke, seðlabankastjóri Bandaríkjaanna, sagðist í fréttaskýringaþættinum 60 mínútum um helgina, hafa orðið ævareidir vegna ábyrgðaleysis stjórnenda tryggingarisans AIG. Viðtalið er talið merki um að stjórnvöld vilji gera sig sýnilegri en áður.

Skrufa ekki fyrir | Samtök olíuframleiðsluríkja (OPEC) ákváðu á fundi sínum um síðustu helgi að draga ekki úr framleiðslu til að hafa upp verðið á svarta gullinu. Þess í stað verður reynt reynt að koma í veg fyrir að ríkin haldi sig innan kvótans.

Litlir bónusar | Bandaríski tryggingarisinn AIG hefur ákveðið að lækka bónusgreiðslur um 30 prósent. Fyrirtækið hefur átt við rekstrarvanda að etja og hefur bandaríska ríkið þurfa að koma því fjórum sinnum til bjargar síðan í haust.

Ein leið af mörgun valin í endurreisn

Bandaríski bankinn JP Morgan vildi byggja upp lítið bankakerfi eftir hrunið með ódýrum hætti. FME kaus aðra leið.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
 skrifar

Bandaríski bankinn JP Morgan og Seðlabankinn veltu þeirri hugmynd upp eftir bankahrunið í haust að færa innlán úr gömlu bönkunum yfir í þá nýju en skilja aðrar eignir eftir í gömlu bönkunum, sem yrðu eignaumsýslufélög og sjá um fjárhagslega endurskipulagningu stærstu fyrirtækja landsins. Þrotabú gömlu bankanna og kröfuhafar myndu taka á sig allt tap. Eignaumsýslufélögin myndu síðan kaupa til baka öll verstu lán sem lágu í nýju bankana.

Kostnaður við færslu á milli gömlu bankanna og nýju yrði enginn að undanskildum innlánnum bankanna, sem metin yrðu á 1.300 milljarða króna. Skildi lítið á þau sem ígildi greiðslu í reiðufé.

Gert var ráð fyrir að enduruppbygging bankakerfisins tæki stuttan tíma og myndi standa eftir tiltölulega lítið bankakerfi. Það myndi svara til 1,5-faldrar landsframleiðslu. Það gamla jafngilti tífaldrar landsframleiðslu.

Eftir því sem næst verður komist stóð Fjármálaeftirlitið (FME) frammi nokkrum möguleikum í haust.

Eftirlitið varð nær einráða um endurskipulagningu bankageirans við setningu neyðarlaga í október. Það valdi þá leið að taka yfir innlendar eignir bankanna til að tryggja eðlilega bankastarfsemi og öryggi innstæðna hér. Alþjóðleg starfsemi var skilin frá innlendra starfsemi. Þá yfirtóku nýju bank-

arnir allar innstæðuskuldbindingar gömlu bankanna hér auk stærsta hluta þeirra eigna sem tengjast íslenskri starfsemi.

Í kjölfarið hófst vinna við verðmat á gömlu og nýju bönkunum. Breska fjármálafrýrtækið Oliver Wyman sér um verðmat nýju bankanna og mun það liggja fyrir í næsta mánuði. Áætlað er að bankarnir gefi út skuldabréf upp á tæpa fjögur hundruð milljarða, sem rennur til þeirra gömlu í skiptum fyrir eignir.

Viðmælendur Markaðarins segja þetta afar kostnaðarsama lausn. Hætta sé á að það verði of þunglamalegt og geti reynt bönkunum ofviða. Því hafi verið betra að fara að tillögum JP Morgans á sínum tíma fremur en FME.

Sambærilegar hugmyndir og þær sem JP Morgan og Seðlabankinn höfðu uppi á borðinu í fyrrahaust hafa gengið í endurnýjun lífdaga í tillögum sem Jón Gunnar Jónsson hefur unnið. Jón hefur um árabíl starfað hjá bandaríska fjárfestingabankanum Merrill Lynch víða um heim en tillögurnar hefur hann kynnt þingmönnum og öðrum embættismönnum síðustu vikur.

Tillögurnar ganga nokkuð lengra en hugmyndir JP Morgan en í þeim felst meðal annars að fyrirtæki verði ráðið sem hafi reynt af því að þefa uppi eignir sem komið hafi verið undan í skjólum. Jón nefnir bandaríska ráðgjafarfyrirtækið Kroll Associates sem dæmi en það hefur þefað uppi eignir Saddams Husseins, fyrrum einræðisherra Íraks, sem hann hafði komið undan.

ENDURHEIMTUR EIGNARUMSÝSLUFÉLAGA FYRRI ÁRA*

	Bandaríkin	Finnland	Svíþjóð	Indónesía	Malasía	S-Kórea	Tailand
Eignir (milljarðar dollara)	480	9,1	14,6	64,3	14,7	111,2	24
Yfirfærð hraklán (sem hlutfall af lánum)	8,00%	5,20%	7,20%	76,40%	7,40%	29,80%	18,70%
Endurheimtur	85%	54%	74%	28%	58%	55%	49%
Eignaumsýslufélag	RTC	Arsenal	Securum Retrieva	IBRA	Danaharta	KAMCO	FRA
Ár	1989-1995	1992-2000	1992-1997	1997-2004	1997-2005	1962(97) - núna	1997-2013

*Heimild: Samantekt Jóns Gunnars Jónssonar, febrúar 2009.

Barnagleraugu frá
LINDBERG

3ja ára ábyrgð!

Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

GENGISPRÓUN

	Vika	Frá áramótum
Alfesca	-12,5%	-33,3%
Bakkavör	-16,2%	-41,8%
Eimskipafélagið	0,0%	-40,0%
Föroya Bank	3,9%	-12,4%
Icelandair	-3,5%	-17,3%
Marel	-11,2%	-38,9%
SPRON	0,0%	0,0%
Össur	0,4%	-26,5%

*Miðað við lokagengi í Kauphöll í gær.
Úrvælsvísitalan OMXI15 221
Úrvælsvísitalan OMXI6 566

Hraðsendingum fækkar í kreppu

Elstu menn hafa ekki séð jafnhraða niðursveiflu og nú hefur verið.

„Það er víða erfitt,“ segir Martin Södergård, framkvæmdastjóri hraðsendingafyrirtækisins DHL á Norðurlöndunum. Hann var staddur hér á landi á dögnum.

Fyrirtækið er eitt fjögurra umsvifamestu fyrirtækja í heimi á sviði hraðsendinga með starfsemi í 220 löndum. Það skynjar því vel hvernig krúmlur kreppunnar hafa herpt að efnahagslífi þjóðanna víða um heim.

Inntur eftir því vildi framkvæmdastjórinn ekki gefa upp með hvaða hætti fyrirtæk-

STJÓRNENDUR Christopher Piganol, sem tók við stöðu framkvæmdastjóra DHL á Íslandi um mánaðamótin, ásamt Martin Södergård, framkvæmdastjóra DHL á Norðurlöndunum.

MARKAÐURINN/VALLI

ið hafi fundið sjálft fyrir efnahagskreppunni. Samdrátturinn

sé þó upp á tveggja stafa tölu. „Þótt við höfum dregið mjög úr rekstrarkostnaði er passað upp á að það komi ekki niður á þjónustunni. Þá myndum við ekki starfa lengi,“ segir Södergård.

DHL hefur gengið í gegnum margt á fjörutíu árum. Framkvæmdastjórinn segir fáa hins vegar hafa séð jafn hraða niðursveiflu og nú. Sjálfur hafi hann tuttugu ára reynslu í bransanum. „Við tókum eftir því að hraðsendingum hafði fækkað mjög mikið hér í apríl í fyrra. En þetta er ótrúlegt,“ segir hann.

- job

Spá verðbólgu í 16,2 prósent

Verðbólguvísitalan hækkar um 0,3 prósent í mars gangi eftir spá Greiningar Íslandsbanka.

„Reynist spá okkar á rökum reist mun 12 mánaða verðbólga lækka úr 17,6 prósentum í 16,2 prósent, en verðbólga fór hæst í 18,6 prósent í janúar síðastliðnum,“ segir í umfjöllun bankans.

„Áhrif gengishruns krónu á haustmánuðum í fyrra eru nú að fjara út, og raunar eru þegar farin að sjást merki um jákvæð áhrif gengisstyrkingar síðustu mánaða,“ segir þar. Á móti komi enn áhrif af útsölulokum.

- óká

Heiðar að mestu skilinn við Novator

HEIÐAR MÁR GUÐJÓNSSON

Heiðar Mór Guðjónsson, framkvæmdastjóri Novator, á tíðum nefndur hægri hönd Björgólfs Thors Björgólfssonar, stjórnarformanns Straums og meirihlutaeiganda Novator, hefur að mestu sagt skilið við fyrirtækið.

Eftir því sem næst verður komist hefur mjög dregið úr verkefnum Heiðars þótt hann sinni einstaka stórverkum, svo sem í tengslum við finnska íþróttavörur Amer Sports.

Heiðar, sem hefur verið ötull

talsmaður fyrir einhliða upptöku evru eftir bankahrunið í október í félagi við Ársæl Valfells, lektor við viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands, starfar nú hjá vögunarsjóðnum Clarium.

Bandaríski frumkvöðullinn Peter Thiel setti Clarium á lagirnar fyrir sjó árum í kjölfar sölu á netgreiðsluþjónustunni PayPal, sem hann stofnaði ásamt öðrum, en seldi uppboðsvefnum eBay. Thiel hefur komið að fjárfestingum í fjölda sprotafyrirtækja síðan þá sem orðið hafa risar, svo sem í LinkedIn og Facebook. Thiel flytur senn búferlum til Sviss og mun Heiðar starfa þar, samkvæmt heimildum Markaðarins.

- job

FRAMTÍÐARSÝN SPARISJÓÐANNA KYNNT Gisli Jafetsson og Guðjón Guðmundsson segja mikilvægt að tryggja tilvist sparisjóða landsins.

MARKAÐURINN/GVA

Sparisjóðirnir óska eftir 25 milljörðum

Sparisjóðir landsins vilja að tilvist þeirra verði tryggð. Stefnt er á uppbyggingu útibúanets um allt land.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
skrifar

„Sparisjóðirnir eru að verða einu viðskiptabankarnir sem ekki eru í eigu ríkisins. Það verður að tryggja tilvist þeirra og gæta jafnréttis á íslenskum bankamarkaði,“ segir Guðjón Guðmundsson, framkvæmdastjóri Samtaka sparisjóða.

Guðjón segir mikilvægt að sparisjóðirnir sinni hlutverki sínu í nærsamfélaginu og haldi greiðslumiðlun við útlönd á lífi. Eins og staðan sé í dag séu sparisjóðirnir einir um slíkt fyrir tilstuðlan Sparisjóðabankans á sama tíma og greiðslumiðlun viðskiptabankanna þriggja við útlönd, sem ríkið tók yfir í október, fari öll í gegnum Seðlabankann. Sparisjóðirnir eru hins vegar veikburða, laskaðir eftir bankahrunið, og verði að leita allra leiða til að halda þeim gangandi.

Þrjár sparisjóðir ýmist hafa eru við það að sækja um eiginfjárframlag til fjármálaráðherra vegna sérstakra aðstæðna á fjármálamörkuðum.

Eiginfjárframlagið miðast lögum samkvæmt við eiginfjárstöðu sparisjóða í árslok 2007 en þá nam hún í heildina 127 milljörðum króna. Miðað við það getur framlag ríkisins orðið að hámarki 25,4 milljarðar króna.

Tæpur helmingur framlagsins fellur í skaut Byrs, eða 10,5 milljarðar króna. Fimm milljarðar króna fara til Sparisjóðs Keflavíkur fái umsókn sparisjóðsins vilyrði um framlag.

Eins og fram kom á föstudag í síðustu viku ætla stjórn Byrs að sækja um framlag til fjármálaráðherra í vikunni. Bankinn tapaði 29 milljörðum króna í fyrra. Inni í tapinu er arðgreiðsla stofnfjáreigenda upp á 13,5 milljarða króna, líkt og áður hefur komið fram.

Guðjón benti á að þótt arðgreiðsla stofnfjáreigenda Byrs hafi verið umdeilanleg verði að horfa til þess að þeir hafi lagt sjóðnum til 26 milljarða króna árið á undan. Þótt þeir hafi fengið helming á móti í arð sé útlit fyrir að eignarhlutur þeirra þynnist gangi áætlanir eftir um eiginfjárframlag ríkisins.

Guðjón og Gisli Jafetsson, forstöðumaður fræðslu- og upplýsingamála sparisjóðanna, kynntu framtíðarsýn sparisjóðanna í gær. Tillögurnar hafa verið kynntar ráðamönnum. Þar er lögð áhersla á mikilvægi sparisjóðanna fyrir einstaklinga og millistór fyrirtæki landsins.

Tillögurnar fela í sér að sparisjóðunum verði veittar víðtækar heimildir til sameiningar. Gangi það eftir muni sparisjóðum fækka um tæpan helming, eða úr fjórtán í mesta lagi átta. Stefnt er að því að einn til tveir verði starfræktir á suðvesturhorni landsins en fjórir til sex á landsbyggðinni.

Þá hafa sparisjóðirnir áætlanir uppi um uppbyggingu á þéttriðnu útibúaneti um allt land, svo sem með yfirtöku eða kaupum á útibúum gömlu viðskiptabankanna. Stefnt er að því að útibú sparisjóðanna verði um sextíu þegar upp verði staðið.

GUÐMUNDUR GUÐBJARNASON Ársreikningaskrá er um þessar mundir að kalla eftir reikningum vegna ársins 2007. Rúmlega tvö þúsund fyrirtæki fá sekt vegna vanskila á reikningum ársins 2006.

MARKAÐURINN/ANTON

Sektargreiðslur tefjast

Nokkur þúsund fyrirtæki eiga yfir höfði sér að verða sektuð um kvartmilljón vegna vanrækslu.

„Það hefur verið mikið álag á okkur og því hefur tafist að sekta fyrirtæki vegna vanrækslu á ársreikningaskilum,“ segir Guðmundur Guðbjarnason, forstöðumaður Ársreikningaskrár ríkisskattstjóra.

Í fyrrasumar tóku í gildi nýjar reglur sem fela í sér að fyrirtæki geta átt yfir höfði sér sekt upp á kvartmilljón vanræki þau skil á árs- eða samstæðureikningi. Tefjist skilin tvö ár í röð nemur sektin hálfri milljón fyrir hvert ár.

Ársreikningaskrá sendi í byrjun síðasta árs áminningu til vanskilafyrirtækja vegna málsins og skiluðu fjögur þúsund fyrirtæki

ársreikningi í kjölfarið. Um mitt ár í fyrra sátu rúm tvö þúsund fyrirtæki eftir í trassahópnum. Reiknað er með að heildarsektir vegna vanskila geti numið allt að hálfum milljarði króna vegna ársins 2006.

Guðmundur segir að nú um stundir sé verið að kalla eftir reikningum fyrir árið þar á undan en allmörg fyrirtæki hafi fengið boð um að þau verði sektuð vegna vanskila. Fjöldi fyrirtækjanna liggur ekki fyrir.

„Ég var mun bjartsýnni á það í fyrra að sektir myndu ganga eftir. Við förum í þetta af krafti með vorinu,“ segir Guðmundur.

- job

SAMSUNG CLX-3160FN

SAMSUNG
Á SKRIFSTOFUNA!

FRÁBÆRT FJÖLNOTATÆKI

LITA LASERPRENTARI: Upplausn: 2400 X 600 dpi
SKANNI OG LJÓSRITUN: Upplausn: 600 X 1200 (max 4800 X 4800)
FAXTÆKI: Leshraði: 3 sek. pr. bls. - Númeraminni: 30 beint
ALMENNT: Pappirsbakki inn/út: 150/100 blöð - Minni: 128 MB
TENGING: USB 2.0, Ethernet 10/100BaseTX

TILBOÐSVERÐ: 69.900,-
VERÐ ÁÐUR: 89.900,-

NÝR LITA LASER-PRENTARI

NÝR, NETTUR, HUJÓDLÁTUR OG SKARPUR LITA LASER-PRENTARI

Upplausn: 2400 X 600 dpi
Minni: 32MB
Hljódmagn: <49dB
Stuðningur: Windows, Mac OS 10.3.x og Linux
Tenging: USB 2.0

VERÐ: 39.900,-

SAMSUNG CLP-310

NÝTT FJÖLNOTATÆKI

LASER-PRENTARI SKANNI, LJÓSRITUN

Laserprentari: Svart/hvítur
Prenthraði: 18 bls./mín.
Skanni og ljósrítun: Upplausn: 600x2400dpi
Stuðningur: Windows, Mac OS, Linux
Tenging: USB 2.0

VERÐ: 37.900,-

SAMSUNG SCX-4300

ORMSSON

SKRIFSTOFUVÖRUR · SÍÐUMÚLA 9 · SÍMI 530 2800

Perlan

Ein magnaðasta bygging Reykjavíkur á daginn.
Eitt besta veitingahúsið á kvöldin.

Uppbókað laugard. 21. mars

Nú fer hver að verða síðastur!

Allt í steik lýkur 29. mars

4ra rétta seðill

1 HRÁSKINKA „PROSCIUTTO“
með fíkjum, salati og ferskum parmesanosti

2 RJÓMALÖGUÐ HUMARSÚPA
með humarfrauði

VELDU MILLI ÞRIGGJA AÐALRÉTTA

MARINERAÐUR KÁLFAHRYGGUR Á BEINI
með ristugu grænmeti, kartöflumauki
og hunangskryddsósu (4.590 kr.)

3 ÖND
með appelsínusósu og kartöfluköku (5.590 kr.)

NAUTALUND
Béarnaise með grilluðu hvítlauksristugu spínati
og sperglum (6.590 kr.)

4 LOGANDI CRÈME BRÛLÉE
með súkkulaði ís

Gjafabréf Perlunnar
Góð tækifærisgjöf!

Allt í steik
verð frá **4.590 kr.**

Nýr A la Carte hefst 30. mars!

Veitingahúsið Perlan - Sími 562 0200 - Fax 562 0207 - Netfang perlan@perlan.is - Vefur www.perlan.is

Drifing ehf.

LINDASAY

Garri

Damaman

Lambhagi

Egils

Globus

PERLU KAUP

MARLAND
FISKUR ER OKKAR FAG

A. KARLSSON
SÍÐAN 1975

BAKKUS

ora

ISFUGL

GEVALLA

SKUGGABANKASTJÓRN Á RÖKSTÓLUM
 Ásgeir Jónsson, Ólafur Ísleifsson, Þórður Friðjónsson og Edda Rós Karlsdóttir bera saman bækur sínar um hvaða stefnu væri skynsamlegast fyrir Seðlabankann að taka í ákvörðun um stýrivexti á morgun, fimmtudag.

Tími kominn á myndarlega lækkun stýrivaxta

Skuggabankastjórn Markaðarins kemur nú saman í gjörbreyttu umhverfi Seðlabanka Íslands. Lagaumhverfi er nýtt, skipt hefur verið um yfirstjórn og vinnulagi við vaxtaákvörðanir breytt. Óli Kristján Ármannsson settist niður með Ásgeiri Jónssyni, Eddu Rós Karlsdóttur, Ólafi Ísleifssyni og Þórði Friðjónssyni og komst að því að öll vilja þau láta lækka vexti núna.

Á næstu vikum ætti að lækka hér stýrivexti um allt að 400 punkta (fjögur prósentustig), samkvæmt álitum skuggabankastjórnar Markaðarins. Seðlabanki Íslands tilkynnir á morgun, fimmtudag, um stýrivaxtaákvörðun sína, þá fyrstu eftir að ný lög um Seðlabankann tóku gildi og þar voru gerðar breytingar á yfirstjórn.

Skuggabankastjórnin leggur til hratt vaxtalækkunarferli með umtalsverðri lækkun strax í upphafi. Um leið er lögð áhersla á markvissa efnahagsstjórn sem miði að því að koma í veg fyrir að ríkið lendi í skuldakreppu. Þá sé mikilvægt fyrir Seðlabanka Íslands að láta af því að horfa til verðbólgu síðustu 12 mánaða þegar teknar eru ákvörðanir um stýrivexti, enda sé hér nú allt annað hagkerfi en var þá. Bankinn eigi fremur að nota eigin verðbólguþá sem grunn í spá um raunstýrivexti.

Jafnframt telur skuggabankastjórnin að ný peningastefnufund megi ekki fara of varfærnislega af stað í lækkunarferlinu. Hér hafi áður gengið vel á tímum þjóðarsáttarinnar að keyra í gegn hraða lækkun stýrivaxta og hratt lækkunarferli sé mjög mikilvægt. Hættan sé sú að í umhverfi þar sem vextir séu mjög háir og almennt sé búist við lækkun verði uppi almenn biðstaða meðan beðið er lækkunarinnar. Hratt vaxtalækkunarferli sé þannig ein af forsendum þess að kerfið fari aftur af stað.

Um leið telur skuggabankastjórnin að sem allra fyrst þurfi að finna framtíðarlausn í gjaldmiðlamálum þjóðarinnar, ekki verði til lengdar búist við það óvissuástand sem uppi sé í gjaldvegis- og peningamálum.

**ÞÓRÐUR
 FRÍÐJÓNSSON**

VERJA ÞARF RAUNHAG- KERFIÐ

„Ég tel forsendur til að lækka vexti nú – og vaxtalækkunin eigi að vera umtalsverð. Það er svo matsatriði hver lækkunin á nákvæmlega að vera í tölum. Að öllu athuguðu er mín skoðun sú að stýrivextina eigi að lækka um fjögur prósentustig, úr 18 prósentum í 14 prósent,“ segir Þórður Friðjónsson, forstjóri Kauphallarinnar.

Hann segir rökin fyrir umtalsverðri lækkun nú felast í gjörbreyttum aðstæðum í efnahagslífinu. „Kreppa hefur tekið við af þenslu. Umsvif og velta í efnahagslífinu hafa snarminnkað. Í því sambandi nægir að benda á kortaveltu, innflutning og hús-næðismarkaðinn. Þá hefur mikill vöruskiptahalli snúist í verulegan afgang, atvinnuleysi hefur margfaldast og rauntekjur heimila dregist meira saman en dæmi eru um. Loks sækja að atvinnuleysi og fyrirtækjum meiri erfiðleikar en frá því á kreppuárunum á fjórða áratug síðustu aldar.

Við þessar aðstæður er verðbólga engin ógn heldur hættan á því að framleiðslugeta hagkerfisins skaðist til langframa. Brýnasta verkefnið er því að verja raunhagkerfið, á því hvíla lífskjörin til framtíðar. Háir vextir áfram geta að mínu viti teft í tvísýnu framleiðslugetu hagkerfisins og torvelað mjög endurreisn þess.“ Þórður segist ekki í nokkrum vafa um að vaxtalækkun við þessar aðstæður sé besta leiðin til að örva hagkerfið. „Vara verður við almennum aðgerðum í ríkisfjármálum í þessu skyni. Þeim mun veikari sem staða ríkissjóðs verður gerð þeim mun meiri líkur eru á því að við festumst í sjálfheldu hárra vaxta um langa hríð.“

Þórður segir þá sem vilja halda vöxtum óbreyttum eða fara varlega í vaxtalækkun einkum benda á tvennt. Annars vegar að veruleg lækkun vaxta kunni að veikja krónuna og fyrir vikið valda aukinni verðbólgu. „Ég hygg að þessi hættan sé ofmetin – og þótt krónan veiktist eitthvað tímabundið væri skaðinn sem af því leiddi sennilega miklu minni en af áframhaldandi hávaxtastefnu,“ segir hann. Hins vegar sé gjarnan bent á að tólf mánaða verðbólga sé nú 17,6 prósent og ekki gangi að hafa raunvexti neikvæða. „Þetta er bábilja að mínu viti. Það er fráleitt að miða við verðbólgu tólf mánuði aftur í tímann þegar aðstæður eru jafn ólíkar og dagur og nótt,“ segir Þórður Friðjónsson og telur að öllu samanlögðu brýnt að stýrivextir verði lækkaðir.

adur umtalsvert við núverandi aðstæður og þær horfur sem blasi við í efnahagslífinu.

**ÓLAFUR
 ÍSLEIFSSON**

GJALDEYRIS- OG PENINGA- MÁLUM KOMIÐ Í VARANLEGA SKIPAN

Ólafur Ísleifsson, lektor við viðskipta-deild Háskólans í Reykjavík, bendir á að vaxtaákvörðunin á morgun sé hin fyrsta frá því ný lög um Seðlabankann tóku gildi. „Samkvæmt þeim skal opinberlega birta fundargerðir peningastefnufundar og gera grein fyrir ákvörðunum og nefndarinnar og forsendum þeirra. Vænta verður að upplýsingagjöf í þessu efni verði hin vandaðasta,“ segir hann og kveður meginverkefni peningastefnufundar vera að ákveða myndarlega lækkun stýrivaxta nú þegar og leggja fram áætlun um frekari lækkun vaxta á komandi tíð.

„Engar forsendur eru fyrir hinum ofurháu vöxtum sem hvergi eru hærra innan OECD en hér á landi. Naumast þarf 18 prósent stýrivexti til að styðja við gengi krónunnar þegar hún liggur í gjaldeyrishafði. Ekki verður séð að 18 prósent stýrivexti þurfi til að halda aftur af verðbólgu þegar eldsneyti hennar virðist þrotið. Verðbólgan kann og að vera ofmetin í ljósi þess að makaskipti og falskt verð á fast-

eignamarkaði koma í veg fyrir að verðbólgan mælist rétt í þessu tilliti. Önnur lönd hafa beitt sér gegn kreppunni með verulegri lækkun stýrivaxta sem víðast hvar liggja á bilinu núll til tvö prósent.“

Um leið bendir Ólafur á að enda þótt vextirnir hér séu út úr korti og þurfi að lækka umtalsvert sé Seðlabankinn í þeirri aðstöðu að þurfa að endurvinna sér trúverðugleika. Þetta kunni að setja honum hömlur í að ganga jafn fast fram við vaxtalækkanir og tilefni væri til.

Hann segir þess jafnframt að vænta að Seðlabankinn eigi hlut að viðræðum við eigendur krónubrifa með það að markmiði að viðunandi jafnvægi ríki milli hagsmuna þessara aðila og innlands gjaldeyrismarkaðar. „Nýr bankastjóri Seðlabankans lýsti því sem meginmarkmiði að styrkja gengi krónunnar og slíkar viðræður sýnast nauðsynlegar til að skapa skilyrði fyrir því að svo verði. Um leið fælu þær í sér nauðsynlegan undirbúning á afnámi gjaldeyrishafða,“ segir Ólafur Ísleifsson og kveður nýja peningastefnufund Seðlabankans hljóta að leggja fram greinargerð um aðgerðir á starfssviði sínu til að tryggja að atvinnulíf- ið búi við viðunandi starfsskilyrði í krónuhagkerfinu og þangað til takist að koma á nýrri varanlegri skipan gjaldeyris- og peningamála. Skortur á skýrri sýn um þá framtíðarskipan segir hann vera akkillesarhæl þeirrar efnahags-

stefnu sem unnið sé eftir í samstarfi ríkisins og Alþjóðagjald-eyrissjóðsins.

EDDA RÓS KARLSDÓTTIR

NAUÐSYN Á ÁBYRGRI EFNAHAGSSTJÓRN
Edda Rós Karlsdóttir, hagfræðingur í Nýja-Landsbankanum, segir að vegna gjald-eyrissjóðs og bankakreppunnar þurfi vaxtaákvörðunin nú annars vegar að taka mið af mjög versnandi efnahagshorfum, og hins vegar af hættunni á fjármagnsflóttu úr landi – en slíkur flótti gæti magnað efnahagskreppuna enn meira. „Hingað til hafa þessir tveir þættir togast á í vaxtaákvörðunum Seðlabankans – en það hefur nú breyst,“ segir hún.

Umfang efnahagskreppunnar segir Edda Rós hins vegar slíkt að vaxtalækkun sé nauðsynleg. „Atvinnulífið ræður ekki við núverandi vaxtastig og störf munu glatast að óþörfu auk þess sem háir innlendir vextir tefja fyrir því að skuldir heimila og fyrirtækja verði færðar úr erlendri mynt yfir í íslenskar krónur. Gjaldeyrishættan í kerfinu er gríðarleg og nauðsynlegt er að ráðast í umfangsmiklar skuldbreytingar til að draga úr henni.“

Hröð lækkun verðbólgunnar og tiltölulega stöðugt gengi krónunnar segir Edda Rós valda því að hægt sé að lækka stýrivexti án þess að raunvextir lækki niður fyrir raunvexti í viðskiptalöndunum. „Hættan á fjármagnsflóttu er því ekki söm og áður, jafnvel þótt vextir verði lækkaðir töluvert. Samkomulag Seðlabankans og Alþjóðagjald-eyrissjóðsins um að viðhalda gjaldeyrishöftum dregur auk þess úr líkum á fjármagnsflóttu í bráð, en ég vara eindregið við að í stjórn efnahagsmála styðji Seðlabankinn sig við höftin til lengdar. Haftabúskapur er að mínu mati fullreyndur, bæði hér á landi og í gömlu ráðstjórnarríkjunum, en hann skaðar efnahagslífið stórkostlega til lengri tíma.“ Edda Rós segir því meðal mikilvægustu verkefna Seðlabankans að útfæra tillögur um afnám hafta í áföngum. Ábyrg stjórn ríkisfjármála sé óaðskiljanlegur hluti af þeirri vegferð.

„Ég legg til að vextir verði lækkaðir um 150 punkta á fimmtudaginn. Ef gengi krónunnar helst tiltölulega stöðugt og vísitala neysluverðs hækkar lítið í mars, þá kemur til greina að lækka vexti um 150 til 200 punkta til viðbót.“

Peningastefnunefnd Seðlabankans

Peningastefnunefnd Seðlabankans tekur ákvarðanir um beitingu stjórnstækja bankans í peningamálum, samanber 4. grein laga 5/2009 um breytingu á fyrri lögum um Seðlabankann. Löginn voru samþykkt undir lok síðasta mánaðar. Stjórnstæki bankans eru vaxtaákvörðanir hans, tiltekin viðskipti við lánastofnanir, ákvörðun bindiskyldu og viðskipti á gjaldeyrismarkaði sem hafa það að markmiði að hafa áhrif á gengi krónunnar.

Í peningastefnunefnd eiga sæti Svein Harald Öygard seðlabankastjóri, formaður nefndarinnar, Arnór Sighvatsson aðstoðarseðlabankastjóri og Þórarinn G. Pétursson, starfandi aðalhaf fræðingur Seðlabankans. Þá skipaði forsætisráðherra í byrjun mars tvo sérfræðinga í nefndina, þau Anne Sibert, doktor í hagfræði og prófessor við Birkbeck College, University of London og Gylfa Zoëga, doktor í hagfræði og prófessor við Háskóla Íslands.

ar strax um næstu mánaðamót og taka mjög stór skref eftir það. Hraði og stærð vaxtalækkana mun þó meðal annars ráðast af aðgerðum í ríkisfjármálum og efnahagsmálum almennt. Ábyrg efnahagsstjórn er nauðsynleg til að koma í veg fyrir óbærilega skuldaföfnun ríkissjóðs og flóttu einstaklinga og fyrirtækja úr landi. Umsókn um aðild að Evrópusambandinu mun auka trúverðugleika ábyrgar efnahagsáætlunar, greiða fyrir vaxtalækkunum og viðreisn efnahagslífsins,“ segir Edda Rós Karlsdóttir.

RÍKIÐ Í SJÁLFSKAPARVÍTI

Ásgeir Jónsson, forstöðumaður greiningardeildar Nýja-Kaupþings, segist vilja hverfa

ÁSGEIR JÓNSSON

með stýrivexti aftur í það stig sem þeir voru í fyrir bankahrun og áætlun Alþjóðagjald-eyrissjóðsins. Vextir færu þá í 15 prósentustig, myndu lækka um 300 punkta. „Ég sé engin rök fyrir því að halda vöxtum háum. Miðað við allan þann samdrátt sem væntanlegur er í kerfinu þarf að lækka stýrivexti strax og í samræmi við það sem er í öðrum löndum. Gjaldeyrismarkaðurinn er í höftum og engin rök að finna þar fyrir háu vaxtastigi.“

Að auki bendir Ásgeir á að ekki

sé hægt að ráðast í alvöru aðgerðir til að bregðast hér við skuldum heimila og fyrirtækja fyrr en við lægra stýrivaxtastig. „Lægri vextir eru algjör forsenda þess að hægt sé að taka á þeim málum og lækka greiðslubyrðina. Fyrir mér er í raun óskiljanlegt af hverju er ekki þegar búið að lækka vextina.“

Í annan stað segir Ásgeir fjármálastjórnun ríkisins koma til með að verða mun auðveldari við lægra stýrivaxtastig. „Stór hluta af vaxtakostnaði ríkissjóðs má að stórum hluta til rekja til sjálfskaparvítis vegna þess ríkið ákvað að hækka vexti upp í núverandi hæðir. Þar með talið vaxtagreiðslur af erlendum innstæðum sem hér eru í kerf-

inu.“ Mjög hröð vaxtalækkun segir Ásgeir að muni létta á þeim þrýstingi sem ríkið finnur fyrir. „Fyrst ekki var tekin ákvörðun um að opna fyrir gjaldeyrishöftin er ekkert annað í spilunum en lækka vexti mjög hratt.“

Ásgeir kveðst jafnframt taka undir sjónarmið í þá veru að þegar horft sé til raunvaxtastigs sé eðlilegast að miða við væntingar um verðbólgu, en ekki verðbólgu liðinna tíma. Trúverðugleika Seðlabankans segir hann minna mál við þessar aðstæður þegar Alþjóðagjald-eyrissjóðurinn sé í raun við stýrið við stjórn efnahagsmála. „Auk þess á ég bág með að skilja hvaða trúverðugleiki fengist með því að lækka ekki vexti hratt.“

Er þitt sparifé í öruggum höndum?

Eignastýring VBS fjárfestingarbanka leggur áherslu á óháða ráðgjöf, gagnsæi í fjárfestingum og vandaða upplýsingagjöf sem sniðin er að þínum þörfum.

Kynntu þér fjárfestingarleiðir okkar hjá starfsfólki eignastýringar í síma 570 1200.

Við tökum vel á móti þér.

VBS er traustur og óháður fjárfestingarbanki er veitir sérhæfða ráðgjöf og framúrskarandi þjónustu sem sniðin er að þínum viðskiptavinum. Hjá bankanum starfar reyningumikill hópur starfsfólks sem hefur það að leiðarljósi að skapa verðmætari lausnir fyrir viðskiptavinum sínum.

ÍSLENSKIR DAGAR

Á BYLGJUNNI 16. TIL 27. MARS

Forvitnilegir, fræðandi og skemmtilegir dagar sem hafa það markmið að auka þekkingu landsmanna á íslenskrri framleiðslu og þeim fyrirtækjum sem að henni standa. Frábært tækifæri til að koma íslenskum fyrirtækjum og vöru á framfæri. Umfjöllun um íslensk fyrirtæki og framleiðslu þeirra í fyrirrúmi á Bylgjunni í 2 vikur.

Eflum stoðir atvinnulífsins og stöndum saman.

BYLGJAN
989

ÍSLENSK ÚTVARPSSTÖÐ

BANKHÓLFID

Reykt eftir hrunið

Æ fleiri sem tengjast banka- og fjárfestingageiranum munu hafa gefist upp á ímynd heilsu og hreysti eftir efnahagshrunið í haust og virðist engu skipta þótt meðalverð á kistunöglum standi nú í kringum 700 kallinn og í einhverjum tilvikum, allt eftir tegundum, rúmlega það. Eftir því sem næst verður komist fara þeir sem stóðu í fylkingu uppsveiflunnar leynt með fíkn sína en heyrst hefur að glitna megi í einstaka forkólf fjármálalífsins í reykarkófi í brunastigum og við bakdyr veitinga- og gistihúsa hvar þeir svalla fíkn sinni með pöplinum.

Ekki veitir af hollráðum

Hjá Háskólaútgáfunni er komin út um margt merkileg bók. Sú heitir „Penny for your thoughts“ og er eftir Tobias Nielsén, Dominic Power og Margréti Sigrúnu Sigurðardóttur, aðjúnkt við viðskiptafræðideild Háskólans. Undirtitillinn skýrir gagnsemina: „10 lessons to help you invest in and grow with creative business“. Horft er gagnrýnum augum á helstu göðsagnir um uppbyggingu og rekstur fyrirtækja og ætla má að hún verði vinsæl hér á landi í endurreisninni sem í hönd fer. Eigi að spretta sprotar þarf að huga vel að gróðursetningunni, eða hvað?

Íslensk fyrirmynd

Margir supu hveljur þegar Davíð Oddsson, fyrrverandi seðlabankastjóri, fór um víðan völl í Kastljóssviðtali í fyrrahaust. Mál manna var, að svona gerðu menn ekki. Var vísað til passasamrar framkomu Bens Bernankes, seðlabankastjóra Bandaríkjanna og nær sterilla vaxtaákvörðunarfundu kollega þeirra, Jean-Claude Trichet, í Evrópu. Nú bar svo við að Bernanke fór á flug í fréttaskýringaþættinum 60 Minutes um síðustu helgi. Þar létti hann á hjarta sínu og hellti úr skálum reiði sinnar yfir stjórnendur tryggingarisans AIG, sem hafa neyðst til að seilast djúpt ofan í vasa hins opinbera til að forða sér frá þroti. Eftir á að hyggja hefur Davíð máskle slegið tóninn fyrir það sem koma skal, fyrstur seðlabankastjóra...

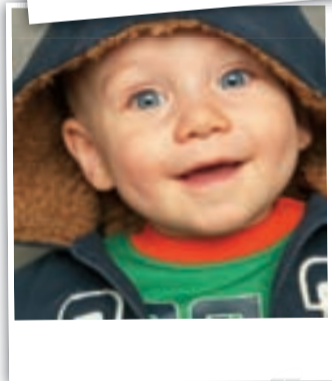
91 milljón tæp hefur verið greidd út á þeim tæpu þremur mánuðum sem lög um endurgreiðslu vörugjalds og virðisaukaskatts á ökutækjum hafa verið í gildi, að meðaltali tæpar 1,3 milljónir á hvern bíl.

29 milljarða rýmun varð á hreinni eign lífeyrissjóðanna í janúar, en hún var í lok mánaðarins 1.615 milljarðar króna. Miðað við janúar í fyrra hefur hrein eign lækkað um 2,5 prósent.

28,881 milljónar tap varð á rekstri Byrs sparissjóðs eftir skatta á árinu 2008. Árið 2007 nam hagnaður eftir skatta 7,9 milljörðum króna.

Höfum opnað

Nýja Outlet verslun með barna og unglíngafatnað. Full verslun af flottum vörum frá m.a. **Babyface**, **LCKR**, **Roxy**, **Tony Hawk**, **O'Neill** og margt, margt fleira á frábærum verðum - kíktu við.

Verðdæmi

	Verð frá
Peysur	1.990
Bolir	990
Skjurtur	1.990
Kjólar	1.990
Húfur	990

OUTLET
LAUGAVEGUR 94

101 REYKJAVÍK
S. 552 8090
OPNUNARTÍMI:
MAN-FÖS. 11.00-18.00
LAUG. 11.00-16.00

Ef þú hefur lent í umferðarslysi, vinnuslysi eða frítímaslysi getur þú átt rétt á bótagreiðslum. Hafðu samband við PACTA lögmann sem fyrst og kannaðu rétt þinn til bóta. Við höfum áralanga reynslu á þessu sviði.

PACTA
L Ö G M E N N

Fyrsta viðtal til að skoða málið er þér að kostnaðarlausu. Hafðu samband og pantaðu viðtal í síma 440 7900 eða á www.pacta.is

Kannaðu rétt þinn til bóta

Hefur þú lent í slysi?